

Стар Редакције и Ад-
министрације Космај-
ска ул. бр. 22Отлази се дају у Ад-
министрацију. Цена
уторена.Неплаћена се писма
не примају. — Руко-
писи се не враћају.Писма, рукописи, но-
вац и све остало што
се односи на лист,
слати власнику листа

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН У 6 Ч. ПРЕ ПОДНЕ

УРЪУЈВОДБОР

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092.

Примирје

Принц Хесенски, брат супруга холандске краљице, један од љубимаца цара Виљема, отпутовао у Холандију. Његов одлазак у овом времену доводи се у тесну везу са писањем немачке штампе о примирју. Њему је вероватно поверено посредништво за осигурање једног дужег примирја.

Катастрофални дан

Данас истиче рок, да балканске државе даду свој дефинитиван одговор Четворним Силама о своме међусобном споразуму, како би се опет успоставио Балкански Савез. Бугарска је била камен спотицања и ми сви знамо, шта је она тражила, а шта јој се понудило, држи се данас у тајности. Врло је редак, можда је чак и јединствен случај и у светској и дипломатској историји, као што је овај са Бугарском. Мала земља, која броји око пет милиона становника, ни у поља културна, ратом изнурена, унутарње ретројена, финансиски слаба, испречила се силама европских колоса и пркоси им. Као оно најразмаженије балавче, са прстом у устима и слинавог носа, кнези се: „дај ми оно... нећу то... нећу тако... хоћу овако...“ и Четворне Силе, као нијмљена и плаћена слушавка, мора да му гове, мора да му подмиће своју главу, да јој чупа косе, да је шамара по лицу, јер то задовољава разуздано балавче.

У чему лежи моћ те Бугарске? Какву одлучну снагу има она? Никакву! Географски њезин положај поспешно би пад Цариграда. Ако је то, онда су Четворне Силе још одмах, при почетку те офанзиве, могле одлучност прихватити и да нас би цела ратна опера-

ција сасвим друкчаје стајала. Још су Четворне Силе морале имати у виду, да пред собом, у бугарском отпору, немају бугарски народ, који се опире само ради компензација, него има савезника својих непријатеља против којих и са којима ратује. Немачка и Аустрија играле су са Бугарском дипломатске карте, да олакшавају свој положај. Као што у дипломатији, тако и у ратовању моменти играју велику улогу. Да су Четворне Силе предузеле на Балкану одлучан корак још прошле зиме, када су Руси били у Карпатама и кад је Србија навела Аустрији смртни ударац, рат би узео сасвим други ток и до сада би био већ окончан. Тај је моменат премашен и он је доста неугодности собом повукао.

Тако је било. Сада је дошао дан, да се то исправи. Четворне Силе морају да увиде, да та дипломатска преговарања изводи Бугарска по налогу Немачке и да Немачка отуда вуче врло видне, макар привремене, користи и успехе. Немачка преко Бугарске раздраба, ослабљава, па и декуражира снагу балканских држава и једнога дана могу наступити разочарења, да се балканске државе боре, место за балканску слободу, а оно за германско ropство и онда Четворне Силе премашиле су циљ свога ратовања; место да униште немачки милитаризам, они ће га још више подићи. Ако Четворне Силе

мисле, да је пад Цариграда база даљем успешном ратовању; и ако мисли, да су, данас везане, снаге балканских држава потребне томе ратовању и најпосле, ако мисле, да свему томе лежи пометња од Бугарске,

снаге балканских држава ослободити и ујединити их за даљу акцију. Не буде ли се то брзо учинило, може се закаснити, јер као што у дипломатији, тако и у рату, моменти играју видну улогу.

Рабош

Не каже се за бадава: „Цигани као Цигани!“

Сви се сећају како су Цигани пре две три недеље правили забаву у поглед лекара француских који су издејствовали да се Цигански Мала не расели.

Али на једном један лист објављује, да ће ипак морати да се расели и Цигани ударше у вишар.

Кад је тако па зашто смо гости, ли толки свет. Нећемо да платимо цех Днячету кафеџији.

И тако се ова ствар потеше по кварту.

А Цигани се бране: Нека ни остале на Чубуру и поштено ће да платимо.

Аргус

Национална економија

Ратне потрошачке задруге

Ми смо у једном од прошлих бројева нашега листа учинили предлог, да се оснују потрошачке задруге за снабдевање грађанства животним намирницама, како би се грађанство ослободило овог нечуведеног уцењивања и како би се омогућио живот грађанству. Такве задруге постоје свуда у интелегентном свету, где год се појави необузданост трговаца. То је борба за живот, коју у данашњем ратном стању морају и власти помагати.

Ми радо белимо да је Средишњи Одбор прихватио остварење тих корисних установа и да ће прва таква задруга отворена бити у Нишу. Том приликом слободни смо, да Средишњом Одбору обратимо пажњу на ово!

Далеко би мања корист била, кад би поједини Месни Одбори радили сами на своју руку при набављању животних намирница са стране. Као мањи потрошач не би могли они те намирнице добити по ону цену као што би то могао добити Средишњи Одбор, као централа, која би поручивала за све Месне Одборе. Значи: Средишњи Одбор требао би спровести ту организацију, на основу централне свих подручних Месних Одбора, односно задруга. Свака задруга би благовремено имала слати Сред. Одбору своје требовања, које би Средишњи Одбор подмиривао. На тај начин би заведен био не само ред, него би у исто доба и повољнија јефтиноћа била. Једном речи створила би се једна неопходно нужна трговина за време трајања рата, која не би имала никакав други циљ, до ли омогућавање живота своје грађанству, јер ово, што се у трговини чини, превазилази сваку меру снљивости. Хиљадама и хиљадама породица мора да живи и они се без потребе не смеју упропашћавати у неоправдану корист само неколицине њих. Треба заћи у народ по варошима, па ће се видети мизерија, која не мора бити. Код нас сваки онај, који живи од плате, добија ту плату редовно, сиротињи и дају помоћи и крај свега тога виђа се мизерија, коју је једино изазвала — неоправдана скупоћа. Те задруге треба то да отклоне. — Желети би било, да се таква задруга што пре појави и у Београду.

Женски свет

Неколико љубави

Друга карактеристична љубав, коју описује Леди Мери, још је интересантија. Она у неколико имз везе са првом; и у овом случају звук игра главну улогу.

У Петрограду у великом санаторијуму за слепе и глувонеме живео је као пацијент један бивши студент. Он је изгубио вид једне страшне ноћи, кад је спасавао своју матер из

куће која је горела. Доктори нису изгубили наду да ће успети да му поврате вид, и он је живео у санаторијуму под непрекидним лечењем од стране првокласних стручњака. Његова соба беше пуна ружа, увек јако светла и проветрена. О томе се старала лепа Вера, девојка двадесетих година, која је била у санаторијуму као болничарка. Слепи студент је уживао да је она поред њега, тада се осећао ванредно пријатно, и лепа болничарка, чија лепота њему беше непозната, није се противила да све своје слободно време посвети њему. Тако су се они заволели и за њихову љубав дозвољава скоро цео санаторијум.

Трајало је то пуно три године. Слепи студент се лечио у чистом зраку, у мирису увек свежих ружа, покрај своје драгане. Кад једног јутра сунце се тек прикрадало у његову собу, он скочи на једном са постеље, поче да виче и појури ка прозору. На његову вику Вера улете у собу и успе да га у последњем тренутку задржи да не скочи кроз прозор. Студент се обрте и цикуи. Он је прогледао. И кад је видео девојку из чијих је уста потицао глас његове Веронке, он се сневесели и поче да плаче.

После неколико дана студент је отишао из санаторијума, а својој драгани оставио је писмо ове садржине: „Ја сам заволео ваш глас, волео сам га лудо, сматрајући да он потиче из сасвим другог лица. Кад сам Вас видео, опростите, ја сам се разочарао: Ви сте ме опоменули једног створа кога највећма мрзим. И ја сада и Вас мрзим, мрзим Вас истом жестином као што сам Вас некад волео. Ја бих највише желео да Вас убијем, као убицу мог најзавишенијег осећања, и да не би до тога дошло, ја одлазим одавде без збогом. Опростите.“

Вера се убила кад је прочитала писмо.

Зор.

Претплата на „Стражу“
стаје 1 динар месечно

Русија и Бугарска

— Мере предострожности —

БУКУРЕШТ, 21. авг.

Из Петрограда јављају, да је руска црноморска флота добила наређење да се одмах приближи бугарским обалама, ради успешније акције у случају да Бугарска нападне Србију.

Три ескадре са по 7 једрилица крстаре већ поред бугарских пристаништа.

Пред Варном

— Конфискована роба румунских пароброда —

Софија, 21. авг.

Јуче се појавила пред пристаништем Варне једна руска црноморска ескадра од 7 јединица и зауставила је један румунски пароброд, који је био натоварен бензином за Турску.

Са ескадре је дат знак броду да се приближи. Тада је сва роба конфискована, а броду је наређено да се врати у Костанцу.

Нека покуша...

— Бугарска да нас нападне —

Букурешт, 21. авг.

Румунски лист „Винторул“ јавља, да ће савезници у случају да Бугарска нападне Србију искрцати у Солун једну армију од 80 хиљада душа, која ће се кренути на Бугарску преко Кавале. У случају потребе савезници ће имати резерву од 50 хиљада душа, која ће такође бити одмах употребљена.

Последња наредба генерала фон Клука

Наредба генерала Клука, која је нађена код једног заробљеног немачког официра на западном фронту, нарочито је интересантна својим последњим тачкама, које одртавају несумњив почетак замарања немачке армије.

„У овом рововском рату најважније је да се одржавају наши положаји, стога старешине свих јединица морају непрестано задавати себи следећа питања, на која морају одговорити и саобразно са тим одговорима доносити неопходне одлуке:

1. Шта треба радити, да се још боље појача одбранбена снага положаја; утврдити другокласне заштитнице, прикрића, противна падне ровове ит.д.

2. Да ли је осигуран положај на случај брзог заузећа (мере у случају узбуне, вежбања у њима, довољан број и добро уређених комуникација и т.сл.).

3. Да ли су предузете довољне мере да се избегну изненађења (ослушнице, осматрачнице, обилазак стражара, ровови, заграде, патроле).

4. Како да се још смање губитци (прикрића, галерије, пролази, маске, перископи, смањивање дневних стражара и т. сл.).

5. Како можемо још више да нашкодамо непријатељу (набрајање већ познатих свих средстава смрти, којима се додају још две напомене: 1. „стална веза са артиљеријом и 2. никада не бити пасиван пред непријатељем“).

6. Какве мере да се предузму у случају губитка рова; како је предвиђена употреба и припрема резерва.

7. Како да се најбоље припреме официри, подфацири и војници (у рововима и резервама).

8. Како да се најбоље одржи дух код трупа. Давати пример бодрости духа у вршењу дужности, бринути се о храни, о здрављу, одмору и разонодама војника, благовремено уочавати смољавце, слабодушне, непоуздане, говорити с њима и не дати им да нашкоде другима.

Морал је главна ствар. Само он води победу“.

Постигнут споразум

— О будућој граници Румуније —

Париз, 20. авг.

Јављају „Матену“ из Букурешта, да је између Румуније и Сила Четворног Споразума потпуно постигнут споразум о будућој румунској граници.

„Матен“ истиче да се Румунији не чине претеране компензације.

Турска без злата

— Нове новчанице од 5. маја —

Софија, 21. авг.

Из Цариграда је стигао следећи телеграм бугарској телегр. агенцији:

Како у Турској влада ужасна оскудица у звечећем злату, и турска народна банка нема подлоге за издате новчанице, то је решено да се издаду нове новчанице од пет турских лара.

Италијаки и Дарданели

— Италија спрема огромну војску за Дарданеле. —

Солун, 21. авг.

Из Рима телеграфички, да је у пристаништима Ливорно, Неапољ и Палерма сконцентрисан огроман број одлично опремљених трупа, које су одређене за кооперативну акцију на Галипољском Полуострву.

Ове ће трупе бити кроз

неколико дана укрпане на бродове, да се упуте у Дарданеле. После њих следује трећа партија, која ће се употребити за искрцавање на малоазиску обалу

У овдашњим политичким круговима говори се, да савезници спремају један грандиозан општи напад са великим снагама на целокупном фронту око Дарданела. Тај ће напад решити судбину Цариграда за не пуни 15 дана.

Утврђују Чаталцу

— И поред турско-бугарског споразума Турци гровничаво утврђују Чаталцу —

Софија, 21. августа

На супрот свима вестима које потичу из доста меродавних кругова о тобожњем споразуму између Турске и Бугарске, Турци грозничаво утврђују Чаталцу. Око 50 хиљада Јермега и Јевреја раде и дању и ноћу на преправци старих утврђења и подизању нових пољских форова.

Бугарски листови нерасположено поздрављају овај турски корак, јер им он мути све наде о постојећим добрим односима између ових двеју држава.

СВЕТЕ ЖРТВЕ

† Михајло С. Михајловић — „Ноца“

Крушевци, 19. авг. 1915.

Међу многим жртвама за нашу националну будућност био је и лок „Ноца“. И као виђени грађанин, овога града, и као члан-кмет суда општине крушевачке, показивао је велику активност, и где год је могао, пружио је своју руку, да допринесе општој ствари. А кад је планула борба за наше национално ослобођење и уједињење, он је одушевљено похитао, да се одужи земљи, која га је родила. У прошлом — турском и бугарском, као и овом, са Аустро-Угарском, учествовао је свим оним што је могао, и до последњег издасаја показао се достојним сином Отаџбине. Али, њему није било

суђено да падне на бојном пољу. По свршетку бораба, њега, као и многе друге, захватила је епидемија, и он, који је толико желео, да дочека крај ове гитантске борбе, и крунисано дело наше велике идеје, сломљен

умре далеко од својих у Призрену. Крушевци губи у њему једног најактивнијег члана, грађанина ретког угледа, поштеног и пуног врлина човека. Био је омиљен у друштву, и увек са једним нежним и топлим осмехом на лицу, који улива поверење. Као члан суда био је неуморан у послу, и излазио је свима у сусрет. Био је добра срца, и радо је помагао оне, које је удес гонио, и који пате; за такве је његова рука била отворена. Он је био од оно мало људи, који нису живели само за себе већ и за друге. После себе оставио је супругу Јелену—Лену, и усвојеницу. Као најближи му је био г. Стојан Г. Петровић, такође члан-кмет суда општине крушевачке. И ја сам га познавао, и на његову успомену, као човека и Србина, прилажем један цвет сећања.

Крушевљанин,

Дневне вести

Одговор Српској Влади

Са меродавног места са знајемо, да ће Краљевска Влада свој одговор на ноту Сила предати у недељу пре подне.

Атина—Београд

Једна наша угледна пољатичка личност, бласка владиној већини изјавила је, како се између Београда и Атине воде веома важни преговори, од чајег повољног привођења крају у многоме зависи какав ће одговор дати Краљевска Влада. По истој личности преговори ће бити за дан-два приведени крају, и влада све дотле неће предати свој одговор.

Посетили г. Пашића

Г. г. Филалити и Алексаандропулос, румунски и грчки посланици при нашем двору посетили су јуче г. Пашића у његовом кабинету.

В. М. М.

НАПРЕДИ!

Ко погине за свој народ,
Смрт га не коси, —
Вечно живи, а потомство
Њим се поноси.

И прах палог на бојишту,
Кад ветар раздува;
Славно име потомству ће,
Песма да сачува.

Нема силе за Србију —
Нек' је тако спрема!
Најред српска соколови:
За нас смрти нема!

ФЕЛТОН

ПОВЕЧЕРЈЕ

Млади пуковник је био нервован. Хуктање Дриге, које се чуло и на планини уносило је у душу храброг официра нове осећаје. Он је страдао што његов народ, што његова

браћа у Босни и Херцеговини страдају. Њега је душа болела слушајући за муке и патње њихове. Све ово унело му је у душу тежак бол који га је сламао, који му је срце цепао. На његовом младом и изразитом лицу видела се бора која је говорила, без речи о његовим боловима, о његовој борби која се у души беше усадила и мучила га. Са болним осмехом на уснама гледао је карту, и с времена на време његов поглед би се макао са мапе ји лутао би, кроз поноћ, далеко, далеко, пробијајући се кроз густу гору. Дуго и дуго лежао је пуковник на триви преко које је био пребацио свој шињел и замисљено гледао.

— Г. пуковниче — рапортирао је један голобради потпоручник све је то-

тово. Шатор је разарет! и затим као каква, чигра или вихор потпоручник се удалио. Још мало је пуковник гледао у даљину а затим је пошао пут шатору.

Док је он разгледао шатор и у њему удешену постелу, а затим и шатор официра својих, делила се вечера. На зеленој трзави војници већ беху поседали уз пуцкарање ватре чаја им је чаробна светлост некако чудно осветљавала уморна и прашљива и одбарута прљава лица.

Наједном кроз шуму дуну јак ветар и столетне букве и растови почеше да се звијају под његовим снажним шабањем. Загм се све ућуга и нестале, а мало после блуину каша као аз кабла. Крупне капљице падале су на дрва пуна лишћа, одбијала се са њега и расуте у безброј ситних

капљица падале су на ратнике и квасиле их.

После првог пљуска почела је да пада сатна киша. Са разаретим шањелима преко главе, скрштених ногу војници су очекивали знак трубе па да се баце у загрљј бсга Морфеја.

азводници стража беху се вратили са сменама. Ислод шатора о који су лупале капље кише, пуковник је лежао и премисљао. Чекао је да се врате смене и да да знак за повечерје.

— Господине пуковниче страже су распоређене! — са једним покретом руке, који је значао да је рапорт свршен пуковник устаде и изиђе из шатора. Хладне капље кише поквасаше му лице, погледао је у небо, али ништа није могао да види до густог мрака.

Једним погледом прелетео је преко ватре око које су

се пушили већ у пода мокри војници. Гледајући их онако мокре, па ипак веселе он баца поглед на свој шатор и шатор својих официра и нешто га хладно подиђе. — Зар насам и ја као и они од крви и меса, зар насам и ја син истога народа? Па кад он све ово сноси, зар мени треба шатор? Не не, то ми не треба. На послу око подизања темеља велике Србије треба сзи заједнички да радимо! — и док му се око светлило неким новим жаром, он викну: трубач свирај збор. Кроз кишну ноћ недалеко од саме границе писну труба, и војници као и официри за трен ока беху на својим местима. Са чврсто пригрљеном пушком чекао је сваки знак па да полети у крваву борбу.

Корачајући одмереним кораком пуковник обиђе

Министарска седница
Јуче пре подне одржана је у кабинету г. Пашића веома значајна министарска седница. Како сазнајемо на овој седници је створена извесна корекција у одговору Краљевске Владе на жоту Четворног Споразума

Г. Пачу
Јављају нам из Ниша да је болест г. Пачуа пошла на боље.

Дипломатске вести
Јуче око 4 часа по подне посетили су руског посланика г. Трубецкоја енглеска и француски посланици код њега се веома дуго задржали.

Г. Чапрашиков, бугарски посланик посетио је г. Филалитија, румунског посланика.

Опанчарска афера
Војни инспектор по опанчарској афери послао је Војно-судском одељку Врховне Команде сва акта око ислеђења кривице праховске комисије.

Комисије за откуп семена
У министарству народне привреде ради се на организовању комисија које ће у земљи куповати разна семена.

Нов Месни Одбор
У Кијевској општини (округ крагујевачки) организован је Месни Одбор.

Полициски указ
За дан два биће објављен већ полициски указ. Указ ће обухватити унапређење неколико писара у начелнике среске, а биће послављена и три нова окружна начелника.

Нова пошта
Министар Грађевина на предлог поштанско-телеграфског одељења отворно је у Сарајеву поштанско-телеграфску станицу са ограниченом службом.

Француско жено
Савез француских жена скупља је у Француској велику количину рубља и одела за сирочад наших ратника.

Вашар...

(На адресу оних, у Монополској Управи)
Крагујевац, 18-VIII-1915 г.
Што год се више набијају магацини овдашњег монополског стоваришта, артиклима, који су највећа и најпотребнија намирница у свакој кући. (со, гас, палидрвца и т. д.) све се више, и то систематски, осећа оскудица по вароши у њима.

По Крагујевцу је ужасна оскудица за гас, со и палидрвца, а свега овога има вагонима у монополском стоваришту! Само палидрвца има можда 1 вагон, а ви то не можете купити у вароши ни за лек!! А тек гаса, кога у магацину монополском има преко 3500 сандука, не можете наћи у вароши, док не узјашите коња, и обиђете све бакалске радње!

Па каква је то вашар молићемо у тој монополској управи; јели тамо још ко болестан, сем г. Раће Милошевића, или су сви по — Нишави, на туширању!

Каква је то ред, ако ко Бога јединога зна, да се једна огромна количина најнужнијих намирница чува, у затвореном магацину, продаја забрани, а да свет изади тражећи по вароши те потребе?

Каква му је то политика; или држава чека, да тим артиклима скочи цена, па да их онда пусти на продају? Можда је и то; зар се на тај начин задовољавају потребе грађанства?

Напротив. Ми мислимо, да се оваквим радом хотимично иде на руку трговцима, да подижу тим артиклима цене, и штете потрошаче. Оваква радња Управе Монопола, мора револтирати свакога човека, јер кидите непосредно на ценове нас потрошача, а трговцима све боље набја кесу.

Ако је то хтела Управа Монопола, онда је то и постигла; и пошто за њу наредбе Средњиног Одбора не вреде, она би најбоље урадила, да спусти ћепенке на своје стоваришту овде у Крагујевцу и укине то надлештво. Шта ће им кога врага и ови чиновници овде, који по целога дана седе чабе. Аман Монополска Управа! Или одобравај да нам се про-

дају потребе, које ти овде у својим магацинима чуваш, а без којих ми даље неможемо, или бар објави, да си се сва разболела од неке тешке болести, па да потражимо хирурге, који ће те излечити. А њих има тамо у Нишу на окупу преко 160.

Доста је било вашара, — доста!

Утврђивање Мале Азије

— Страх од савезничког напредовања —

Атина, 21. авг.
Преко пет хиљада радника раде свом жестином на подизању утврђења и поправци као и подизању нових путева око вароши Анорме у Малој Азији.

Ова мера предострожности врши се од бојазни да Савезници не би предузели на томе месту, које је врло подесно, предстојеће искрцавање на Малоазиску обалу.

Из ратне топнице

Забелешке једног наредника.

Било је то на Варовници. Један одред трећепозиваца храбро је се одупирао много већој навали Маџара. Али и последњим моментима не добијајући подре почео је да малаксава и да попушта. Маџари надиру за њима и вичу: предајте се, иђете у Пешту да уживате! Наши узмичу борећи се и даље а Маџари непрестано вичу: предајте се иђете у Пешту да уживате!

Поједини се почеше колебати видећи се у опасности и почеше бацати оружје.

У одсудном моменту, са Бока, искрсе однекуд један одред другопозиваца. Маџари се поколебаше и стукнуше. Наши другопозивци надодоше се за њима вичући. У Ниш, у Ниш да уживаш Швабо. И тако нешто заробише а нешто помлатише.

Ото Вајс:

Овакви смо (АФОРИЗМИ)

Заљубљени лажу често искрено.

Највећа брана социјализму лежи у томе, што сваки тражи од другог оно што он не би другом дао.

По неко продаје своје изуме тако јефтино — да га свет презире.

Шта би вредели у овом свету јаки — кад их не би подупирали слаби?

Анедоте

Из живота знамениитих људи

Кад је Греви, бивши председник француске републике, био још незнатан адвокат, дођоше му из унутрашњости неке његове тетке у госте у Париз и он их позва на ручак у неки ресторани. Дошавши тамо, позва келнера на страну и рече му: „Кадгод ја заишем вино „шамбертина“. Ви донесите обично добро вино. Ручак је текао мирно, а вино се довосило по споразуму. Кад је дошло до плаћања, на рачуну је три литре вина износило 15 франака (цена „шамбертина“) место 3 фран. за обично вино, које су заиста и пили.

„Ви сте у рачуну код вина погрешили“ рече Греви. — „Никако одговори газда, који одмах долете. Ви сте тражили „шамбертина“, што ће и даље посведочити“, што оне и учинише.

Од незнатног адвоката постаде Греви председник француске републике. Једном, пролазећи поред те гостионице са двојицом народних посланика, сети се оног догађаја. Позове своје пријатеље на чашу вина. Ушавши поручи три флаше „шамбертина“ и слатко попише. Кад је дошло до плаћања, Греви, строго гледајући ресторатера, упита га:

„Драги мој, јесте ли икада обично вино наплатили по цени „шамбертина“?

Рестаратер пребледе и поче се извињавати.

„Ништа, ништа — рече Греви — свака кривица се свети на земљи. Ево Вам три франка за обично вино, које смо данас код Вас попили“.

МИСЛИ

— Скупља Вер —

Постоје два света: Један је под небом — сунцем, а други у срцу девојачком.

Љубав је опијум који нам ствара лепе снове, стварности и лагано нас убија.

пук који се беше постројио. — Из првог вода десет војника напред, марш, командовао је пуковник. А затим кад су ови стали мирно пред њим, он настави: — Шаторе дреша! марш, марш. И десет снажним руку за тила час оборише шаторе, док су војници и официри забезежнито гледали у пуковника.

— Господе официри, сваки у свој батаљон а води! На место вољно! Трубац свирај повечерје! — И мирно као што је дошао, тако је и отишао.

— Све је поспало. Све већ увелико спава, и неводећи рачуна што киша немилосрдно шиба и пробија одело. Нигде живе душе. Само се по који војник нажуљен на једној страни, окрене на другу, и опет настане тишина. Све је мирно!

Све спава! Само будни стражари бодро мотре на све стране. А пуковник? Као ајдео чувар обилази свој пук и покрива своје војнике, ако је који случајно абацио са себе готово кроз поклиси шињел.

ПОДЛИСТАН

Pierre Loti:

Madame Hrysantème

Хризантема, уморна, једва може да нас сустигне заштаћујући се сунцобраном од хартије плаве боје, на коме су насликана лептири црвене боје. На половини узвишице пролазимо испод огромног мермерног свода, који се поред све своје приватности рачуна у најимпозантније грађевине Макадоловог царства човек се и нехотице пита: да ли је ово

смаслио домаћи ум, јер на себа не носи никаквог јапанског обележја.

Још се увек пењемо. У ово доба не примећује се одозго до доле на степеницама ни једна жива душа. На сивом граиу нема ни једне веселе и живе боје, осам црвених лептарава на Хризантеманом сунцобрану.

Дошли смо до самог уласка у храм, који је украшен са два торња од порцулана, малим бронзаним кавџама и животињским сликама. Не ушавши улутра скренусмо лево и уђосмо у скровити врт, на чијем уласку стоји табла са натписом; „Донкочаја“ — другим речима: „Чајница код жабе кркетуше“. — Заиста интересантан и егзотичан наслов. Зар не?

Овамо је Хризантема наумјала да нас доведе. Седосмо, дакле, за један сто,

над којим је навучен ктов од црнога платна са великим блим јапанским словима — а две услужне „мусме“ дођоше да нас услужа. А оне су се непрестано смешиле: на њиховим уснама видео се онај урођени јапански осмх.

У језику макадоловог царства не познајем ни једне дражесније речи од ове „мусме“. Њом Јапанци крсте девојке и млада невесте.

Човек би рекао, да је ову чајницу измислио неки јапански Вито. Поред своје сеоске једноставности и искићености има у себи нечег шармантног. Наглази се у ладу густих и високих дрвета, а у непосредној близини чује се из малих језераца кркетање жаба, којима ова кафана има да заблагодари за своје пре-красно име.

Озе срећне жабе шећу

Ако сањаш нешто лепо радуј се, јер је сан био пријатан; сањаш ми пак нешто непријатно — и онда се радуј јер је то само сан био.

Плод на дрвету стоји на грани док не узри, па затим отпадне, а љубав прво узри па затим се усади, сасвим усади у наша срца.

О пољупцу

— P. de G. —

Пољубац је љубави оно што је цвет биљци: Њих двоје успостављају живот.

Украђен је пољубац најслађи. А и драговољно дат пољубац није — горак.

Пољубац је као електрична струја: Он нам електрише цело тело.

Између љубави и пољупца има само један дрхтај, као што између живота и смрти има само један секунд.

Разно

Сумњива кост.

Чувано природњаку, Сир Рихарду Овену, управнику природословно-научног Британског Музеума дође једнога дана послужитељ тадањег енглеског премијер-министра, лорда Џон Сусела са једном великом кост, замотаном у хартији и са писмом од лорда Џон Русела, у коме га овај, као његов лични пријатељ моли, да му писмено достави, са својим званичним потписом, од које је животиње та кост.

Научењак узне посматрати кост и одмах, у први мах, познаде, да је то једна обична кост од шунке једне велике свиње. Чудио се само, што његоз пријатељ Русел тражи о томе званичан акт. Ипак седе и написа своје испитивање, са уверењем, да ће му Русел то згодном приликом објаснити. Послужитељ узме опет кост, умота је у хартију и са званичним актом однесе је Руселу. Чекао је неколико дана, а када му Русел ништа не саопшти, он оде њему и упита, каква је то потреба била, да се за обичну кост свињске шунке изда званичан акт.

„Ах, да, та кост!“ Узвикну министар-премијер, смејући се весело. „Та је кост из Америке. Амерички президент Грант обећао ми послати једну шунку од медведа, коју и он и ја врло радо једемо. И он ми је послао,

се и певзју на некој маховини, Онда онда заврши по која жаба своје дубокогуде рефлексије гласним „квак“, с тиме ми пружа прилику, да утврдим, како јапанске жабе крекећу много дубље и храпаје од наших дорандуских.

Под овим шатором седи човек, као на каквом балкону, који је постављен на неком брегу, па му се с висине отвара поглед на сави стари гради на предграђа која су се грипала једно уз друго обрасла зеленилом. Око нас, испод и изнад нас налази се велики број старих дрвета, са сочним и зеленим лишћем. Далеко испод нас улазује се морска лука, којој се на црној и мирној повртини опајају сални пароброди, ратна бродови и јадранице, — све окићено заставама. — Наставиће се. —

„Ја сам је слатко појео. Тек кад сам је оглодао, кост ми дође сумњива, па је послах Вама на испитивање, а вашу ону сведоџбу послао сам пре-зиденту на увиђај, заједно са оном косту. Он ми је обећао шунку од правога медведа, па то мора и учинити“.

„А, а, — учини науцењак Овен, који је такођер волео медвеђу шунку, — него Вас молим, кад Вам та друга права шунка стигне, онда немојте с ње скидати месо, него је са месом пошаљите мени на испитивање; тако ћу сигурније доћи до решења“.

Идућу, праву медвеђу шунку ручали су заједно.

Шала

— Лопови су вам јамачно много којешта украли.
— И сувише; и уз то много покршили.
— Зар и то?
— Да, из љутње, што нису ништа нашли.

Госћ (хотелијеру): Данас сам целу ноћ пробавио искључиво хватајући стененице.
Хотелијер: Збиља, е онда имате право један дан бесплатно да ручате.

Белешке

„Коло Београдских Милосних Сестара“ моли све Госпође и Г-це које би хтеле да раде добровољно рубље за рањенике и војску, — било код својих кућа или у радионици, да се изволи обратити управи за рад у Авалској ул. бр. 10

Пошто радионица нема довољан број шивних машина, то се моле г-ђе и г-це које би имале и хтеле да уступе своје машине Колу, — које гарантује за исправност у враћању истих.

Апелујући на патриотизам наших г-ђа и г-ца које су се и досад одзивале, управа се нада повољном одзиву,

Такђе се моле све повернице Кола да своја пуномоћја — која од данас престају важити — и књижице са купонима изволу вратити Колу, пошто је за неко време обустављено прикупљање прилога.

Из дечијег света

Слика из велике вароши

„Тата“ — узвикну једног дана десетогодишњи Франц, кад се по подне вратио из школе — помисли, данас сам вилео на улици преко од Опере једног лептир, одистинског — не трамвајску карту — како лети.

Сирота старатајка

— Од куд долази „олуја“ — пита отац своје малишане.
— Ја знам, ја знам — по-ника мали Перица.
— Добро, хајде да чујемо?
— Из бабини костију? Знаш сна увек каже, да осети у костима кад ће да наиђе олуја; код ње је још пре осам дана у покрету.

Последње вести

Наше Бојиште

— Хуја — Текија и Оршава —

КРАГУЈЕВАЦ, 21. авг.

У току 19 авг. на дунавском фронту разтерали смо артиљериском ватром једно оделење непријатељских војника који су копали ровове према ади Хуји. Преко целе ноћи између 19 и 20 авг. водила се између нас и непријатеља према Текији и Оршави са прекидима пешадијска, митраљеска и артиљериска борба. Дејство непријатељске ватре било је без икаквог резултата.

Талијанско бојиште

— Успех талијанских трупа. —

РИМ, 18 августа. — На висоравни северозападно од Орејера наше су трупе нападе јак непријатељев доложј Монте Мазони северно од Монт Миџо и потисле су са њега противника, Овај је теда концентрисао ватру своје артиљерије свих калибра на наш нов положај који смо ипак одржали, утврдили га и сада држимо.

— На Сочи. —

На Сочи око Плаза наши стрељачки одреди надирућа смело ка непријатељевим линијама успели су да ућуткају неколико митраљеза и оруђе за бацање бомби.

— Око Горице. —

Јавља се за јако кретање возова на железничкој станици Горици.

— На Красу. —

На Красу је јуче било омањих акција које су се свршале повољно по нас. У зони Сеј Бурзи наши су заузели још ровова у којима смо нашли оружја и муниције које је непријатељ напустио. Напредовали смо нешто источно од Селуа.

— Бомбардовање Тршћа. —

Непријатељева артиљерија је понова бомбардовала домове у Тршћу.

„Огледало будућности и карактера“

На огласу „Страже“ добио сам преко 200 поруџбина по 1 и 2 до 5 шпила пошто је доплата 0.85 п. дин. то ми је немогуће шивати јер би сваком купцу било скупо, то молим сваки који жели „Огледало будућности и карактера“ испод 10 шпила нека пошаље у маркама поштанским па ће добити карте. Пошто се не исплаћује поштарина на доплату за мали број.

Главно заступништво за Србију:
Стеван К. Стевчић
Гундулића Венац бр. 21.

Издања књижаре
С. Б. ЦВИЈАНОВИЋА
— Београд —

Исидора Секулић
ПИСМА ИЗ НОРВЕШКЕ
Дин. 2.50

Милица Јанковић
ИСПОВЕСТИ
Дин. 2.50

Антон Чехов
ОДАБРАНЕ ПРИПОВЕТКЕ
Дин. 3.—

Алфонс Доде
САФО
РОМАН ИЗ ПАРИСКОГ ЖИВОТА
Дин. 3.—

Ст. Винавер
ПРИЧЕ КОЈЕ СУ ИЗГУБИЛЕ РАВНОТЕЖУ
Дин. 1.20

Ишле су на штампе књиге:
L. Adle Prevest
МАЊОН ЛЕСКО
РОМАН
с француског превода
Дамњан Ковачевић
Цена 2.50 дин.

ВОЈНИ КРИВИЧНИ ЗБОРНИК

у који су ушли: Закон о устројству војних судова; Војна Казнени Законик; Законик о поступку војних судова у кривичним делима; закон о кривичном дисциплинском суду и дисциплинска уреба

Уредно
Гојко Никетић
Цена 3.— дин.

Књижарима 30 од сто раба-та. Препродавцима 20 од сто. Поруџбине прима

Издавачка Књижарница
ГЕЦЕ КОНА
275 Београд. 2—5

Адвокат М. Ђ. Дуја
У БЕОГРАДУ
улица Краља Александра 6.
2—2

ЦАКОВА од брашна и има већу коли-чину радња
МИТРА ВУКОВИЋА
208 Београд — Терезије 2—3

Свесловенска Књижарница отворена је.

ОТКРИВЕНА ТАЈНА
НАШЕ БУДУЋНОСТИ

карте факиризма „о којима је писано у „Стражи“ изашле из штампе:

„Огледало будућности и карактера“

Цена „шпила“ само 0.60. Продавцима од 10—50 „шпила“ 30% рабат; од 50 на више 40% рабат. Шаље на доплату главно заступништво за целу Србију

СТЕВАН К. СТЕВЧИЋ
Гундулићев венац бр. 21.

РАЉСКОЈ ФАБРИЦИ ЦЕМЕНТА А. Д. У РАЉИ ПОТРЕБНО ЈЕ ОДМАХ

8 буради машинског зејтина

Ко има ту количину на расположењу, нека изволи послати цене по 100 кгр. и му-стру Управи Фабрике Цемента у Раљу

280 3—3

Колонијалну робу:

кафу пиринач, зејтин, франкову цигуру, сапун, соду „мртва глава“, шпанску алеву паприку, коњак, штирак за веш и за ратлук, вешблау Сефер, Краус и Колман, фитиљ за ламне и кандила, сапун за бријање „Волф“, чоколаду „Таблер“, рум јамајка и „Отело“ и сву осталу робу има на стоваришту у магацину

Шумадијска Банка — Палакка (смедеревска)
281 ПРОДАЈА САМО АНГРО 2—5

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА ИЗ БЕОГРАДА

Мирка Ерленвајна

Обреновића улица преко од „Руског Цара“ у НИШУ

Прима поруџбине печата и штам-биља Гравира златне и сребрне ствари, израђује брзо и солидно по умереној цени. На захтев шаље свој влустровани ценовник. 274 7—10

Имам на продају 600 буради

пекмезарских добрих; коме је потребно нека се обрати потписатоме:

Љубомир Ристић
хотелијер „Касина“ у Крушевцу.
271 6—20

ЛОМНИЧКА КИСЕЛА ВОДА

Закупац сам Ломничке Киселе Воде. На стоваришту имам воде у флашама од 1/2, 3/4 и 1 литар. Ко потребује нека се изволи обратити потписаном закупцу.

Ко жели, може послати кога са флашама на извор или потписаном, где ће добити потребно одобрење за воду.

За ближа обавештења може се свако обратити закупцу

Љуб. Ристићу
гостиничару хотел „Касина“ у Крушевцу.
193—33—